

Priedas prie vizualinio identiteto konkurso nuostatų.

Nacionalinio kultūros kelio "Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kelias" ženklo ir ženklavimo sistemos sukūrimo kūrybinė užduotis

Konkurso organizatorius

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kelio (toliau – Čiurlionio kelias) operatorius – Lietuvos muziejų asociacija ir Čiurlionio kelią įgyvendinantys partneriai: nacionalinės institucijos – Lietuvos nacionalinis dailės muziejus (Nacionalinė dailės galerija Vilniuje ir Gintaro muziejus Palangoje), Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus (M. K. Čiurlionio tapybos ir grafikos ekspozicija Kaune, M. K. Čiurlionio namai-muziejus Druskininkuose); valstybinė įstaiga – Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas; savivaldybių įstaigos – M. K. Čiurlionio namai (Vilniaus miesto savivaldybė); Druskininkų miesto muziejus (Druskininkų savivaldybė), Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejus (Rietavo savivaldybė), Žemaičių dailės muziejus (Plungės rajono savivaldybė), Palangos kurorto muziejus (Palangos miesto savivaldybė), Varėnos kultūros centras (Varėnos rajono savivaldybė); nevyriausybinių organizacijų – Senosios Varėnos Šv. Mykolo arkangelo parapija, Čiurlionio draugija ir jos skyriai Čiurlionio kelio miestuose.

Užduotys

1. Sukurti Čiurlionio kelio ženklą. Atitinkamai reikia paruošti tris versijas – simbolis, simbolis su lietuvišku pavadinimu, simbolis su anglišku pavadinimu.
2. Sukurti ženklavimo sistemą – būdą, kurio pagalba ženklas būtų pritaikomas prie Čiurlionio kelio objektų ir viešinimo kontekstų. Dėl objektų tendencijos priklausyti valstybės saugomam kultūros paveldui, aktualu, jog kuriantieji pasiūlytų kelias galimas ženklo pritaikymo sistemas. Pavyzdžiui, lentelės, kabinamus ar tvirtinamus ženklus, taip pat kitas idėjas. Ženklas bus pritaikytas ne tik objektams pažymėti, bet ir atsispindės visuose su Čiurlionio keliu susijusiuose renginiuose, įvykiuose, akcijose, suvenyruose, padalomosiose ir reklaminėse medžiagose. Šis ženklas taps universaliu Čiurlionio kelio simboliu, gebančiu atlikti reprezentacinę funkciją Lietuvoje bei užsienyje.

Svarbu

Ženklinimo sistema bus naudojama ant įvairių objektų, pavyzdžiui: Rietavo bažnyčia (paveldinis objektas), Palangos tiltas, Kauno Aleksoto apžvalgos aikštelė, taip pat vieta, kurioje stovėjo pastatas ar mažosios architektūros objektas, susijęs su M.K. Čiurlionio gyvenimo ir kūrybos veikla, ir kt. Iš viso suskaičiuojama apie 100 objektų ar vietovių.

Ženklas bus naudojamas įvairiose grafinėse aplinkose bei įvairiose medijose (spauda, kultūros objektų identifikavimas ant vitrinų, durų, pastatų, skaitmeninėje erdvėje) įvairiais dydžiais, todėl turi būti lengvai didinamas bei mažinamas, išlaikyti patrauklumą pateikus juodai/baltą sprendimą.

Ženklas turi derėti su neretais atvejais šalia komponuojamais QR kodais, kurie vartotoją nukreips į konkretaus objekto turinį platesniam susipažinimui. T.y. QR kodai skirtinguose objektuose bus skirtingi.

Pavadinimas lietuvių kalba “Čiurlionio kelias”, anglų kalba “Čiurlionis route”.

Tikslas

Čiurlionio kelio ženklo sukūrimas ir jo objektų žymėjimas unikaliu ir lengvai atpažįstamu ženklu – tai galimybė sustiprinti Čiurlionio kelio, kaip turistinio maršruto, atpažįstamumą, pasiekiamumą ir patikimumą. Kol kas kaip kelio ženklas naudojama M. K. Čiurlionio monograma šios paskirties neatlieka, nes yra universali ir žyminti patį kūrėją bei su juo susijusius produktus, paslaugas. Šiuo metu Čiurlionio kelias neturi sukurto nei unikalaus ženklo, nei pritaikytos ženklinimo sistemos. Tai viena iš svarbiausių priežasčių, kodėl jis negali kokybiškai funkcionuoti ir pasiekti keliautojų po Lietuvą susidomėjimo.

Tikslas – sukurti ženklą ir ženklinimo sistemą, kuri gali būti pritaikyta kultūros paveldo objektams, viešosioms erdvėms, urbanistinio ir gamtos paveldo vietoms.

Situacija

Čiurlionio kelią sudaro dailininko, kompozitoriaus, kultūrininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio asmenybės memorialinių objektų, jo atminimą įprasminančių ženklų bei gyvenimą ir kūrybą menančių vietovių visuma, sujungianti objektus pagal personalinės kultūrinės topografijos kriterijus. Čiurlionio kelias aktualizuoja dailininko gyvenimo ir kūrybos ženklus, esančius Vilniaus, Kauno, Druskininkų, Palangos, Rietavo miestuose, Varėnos bei Plungės rajonuose. Čiurlionio kelio objektus sujungiantį maršrutą sudaro apie 500 km.

Čiurlionio kelias veikia kaip nuolatinis objektų lankymo maršrutas. Jį sudaro nuolat viešai paskelbtu laiku lankytojus stacionariai priimančios kultūrinės atminties institucijos (muziejai ir kt. įstaigos bei organizacijos). Lankytojams pristatomos M. K. Čiurlionio kūrybos ir jo laikmečio kultūrinio konteksto nuolatinės kūrinių ekspozicijos ir memorialinės erdvės, teminės informacinės parodos, rengiami specialūs edukaciniai užsiėmimai, organizuojamos teminės ekskursijos po dailininko ir kompozitoriaus gyvenimo bei kūrybos vietas menančius objektus.

Čiurlionio kelio partneriai ir dalyvaujančios įstaigos bei organizacijos taip pat organizuoja ir specialiuosius Čiurlionio kelio renginius: muzikos festivalius, kūrybines stovyklas, koncertų ciklus, plenerus, meno savaites, konferencijas ir kitus kultūros, meno, edukacijos ir kultūrinio turizmo renginius. Svarbiausi M. K. Čiurlionio kūrybos aktualizimui skirti renginiai, organizuojami kasmet ar kas keletą metų, yra: Tarptautinis menų festivalis „Druskininkų vasara su M. K. Čiurlioniu“ (Druskininkai, Senoji Varėna, Perloja, Merkinė, Liškiava); Fortepijono muzikos rečitalių ciklas M. K. Čiurlionio memorialiniame muziejuje Druskininkuose; Tarptautinis M. K. Čiurlionio festivalis (Palanga, Vilnius); Tarptautinis M. K. Čiurlionio vargonininkų ir pianistų konkursas; Sofijos festivalis (Kuliai, Plungės r.) ir kt.

Čiurlionio kelias 2019–2022 m. vykdomas tik Lietuvos teritorijoje, o 2023-2024 m. planuojama sukurti jo tarptautinį maršrutą, siekiant į kelią įtraukti kitose šalyse esančias M. K. Čiurlionio gyvenimo ir kūrybos

vietas (Leipcigas (Vokietija); Varšuva (Lenkija) ir kt.).

Plačiau: <https://ciurlioniokelias.lt/>

Tikslinė auditorija

1) Šeimos, ieškančios prasmingo laisvalaikio bei kiti pažintinio kultūrinio turizmo mėgėjai – tiek vietos, tiek užsienio. Pagrindinis dėmesys skiriamas kokybiško turinio (turistinių, kultūrinių maršrutų, objektų) pasiūlai, pristatymui, aktualizuojant M. K. Čiurlionio kūrybos palikimą, menininko gyvenimo istorijos įamžinimą. Komunikacijos forma: interneto svetainė www.ciurlioniokelias.lt bei partnerių svetainės, socialiniai tinklai, savivaldybių ir turizmo informacijos centrų svetainės, tinklalapiai turizmas.lt, kasvyksta.lt, welovelithuania.com, keliauklietuvoje.lt, taip pat Facebook grupės, kuriose suinteresuotos šeimos bei turistai ieško pažintinio laisvalaikio Lietuvoje.

2) M. K. Čiurlionio gerbėjai ir tyrėjai, kurie gilinasi į M. K. Čiurlionio asmenybę, vietas, įamžinimą. Jie pagrindinę informaciją gauna iš Čiurlionio kelio interneto svetainės, Facebook paskyros bei partnerių interneto svetainių ir socialinių tinklų paskyrų.

3) Menų kryptčių studentai, norintys pagilinti žinias apie Lietuvos dailės istoriją ir, ypač, apie M. K. Čiurlionį. Menų kryptčių dėstytojai kviečiami auditorijas keisti į M. K. Čiurlionio kelio vietas, taip tikslingiau įprasminant žinias. Dėstytojai, kaip ir studentai, kviečiami į rengiamus M. K. Čiurlionio kelio ir ženklo idėjos kūrimo renginius.

Naudingi šaltiniai

Kultūros kelių vystymo Lietuvoje koncepcija:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/ac1d6680a3ca11e9aab6d8dd69c6da66?jfwid=q8i88lp51>

Gairės kultūros kelių kūrėjams:

https://lrkm.lrv.lt/uploads/lrkm/documents/files/Kultu%CC%84ros_keliai.pdf

Analogai

Jokūbo kelias

https://lt.wikipedia.org/wiki/%C5%A0v._Jok%C5%ABbo_kelias

Žydų kultūros paveldo kelias

<https://www.jewish-heritage-lithuania.org/lt/asociacija/>

Visi Europos kultūros keliai: <https://www.coe.int/en/web/cultural-routes>

Siekiamas įspūdis

- Paprastas, aiškiai suvokiamas, lengvai nuskaitomas. Ikoniškas.

- Atliepiantis universalus dizaino kriterijus, t.y. aiškiai nuskaitomas ir suvokiamas įvairius poreikius ir gebėjimus turintiems žmonėms.
- Dinaminis, kinta priklausomai nuo aplinkos. Turi būti dermė su kontekstu.
- Modernus, tačiau tuo pačiu metu ilgaamžis, nesenstantis.

Kriterijai vertinimui

Įvardinami kriterijai, kurių pagalba bus vertinami pasiūlymai.

1. Ar ženklas ir jo sistema vizualiai lygiavertus (ar pranašesnis) analogų aplinkai?
2. Ar ženklas ir jo sistema turi semantinių ir vizualinių tarpusavio sąsajų?
3. Ar ženklas ir jo sistema formuoja reikiamą prestižinio, ilgaamžio, modernaus įvykio įvaizdį?
4. Ar aiškus ženklinimo sistemos organizavimo ir naudojimo principas?
5. Ar ženklinimo sistema atitinka žanro tradicijas ir yra reprezentatyvi?
6. Ar ženklinimo sprendimai potencialiai yra tvarūs ir patvarūs?

Apimtis

Ženklinimo sklaida:

- Kultūros paveldo objektai, viešosios erdvės, urbanistinio ir gamtos paveldo vietos.
- Renginių apipavidalinimas, video vinjetės, reklaminiai skydeliai, socialinės medijos profilis, žinutės, logotipo naudojimas kitų prekių ženklų komunikacijoje.

Paslaugų teikėjas pateikia Ženklo naudojimo stiliaus vadovą ir ženklinimo sistemos aprašą, kurį sudaro šie elementai:

- Ženklo naudojimo gidas skirtingo medžiagiškumo aplinkose;
- Ženklo komponavimo gairės skirtingų dydžių ir proporcijų medijose;
- Ženklo naudojimo ant suvenyrų ir kanceliarinių atributų gairės.
- Firminės spalvos;
- Pagrindiniai ir pagalbiniai šriftai;
- Grafinių elementų pavyzdžiai ir spalvinis grafinių elementų sprendimas;
- Grafinė ženklo ir pavadinimo „Čiurlionio kelias“ kompozicija;
- Grafinė ženklo ir pavadinimo „Čiurlionis route“ kompozicija;
- Integruota ženklo ir QR kodo kompozicija;
- Ženklinimo sistemos naudojimo aprašas;
- Ženklinimo sistemos erdvinis eskizas, kuriuo remiantis būtų gaminamas originalus ženklinimas (nurodyti ženklinimui gamybai skirtas medžiagas).